

ÜNİTE I

DEMOKRATİK SİSTEM VE YAŞAYAN DEMOKRASİ

DÜNYA TARİHİNDE DEMOKRASİNİN GELİŞİMİ

-Demokrasi sözcüğünü (MÖ 5. yy) ilk kullanan Yunanlı tarihçi HEREDOT

“Demos” (Halk)

“Kratos” (Güçlü, İktidar sahibi) = Halk Egemenliği

DÜNYA TARİHİNDE DEMOKRASİNİN GELİŞİMİ

1 - Magna Carta Libertium: (Büyük Özgürlük Fermanı)

1215/ İNGİLTERE

-Kral JOHN un yetkileri kısıtlanarak, meclis oluşturulmuştur.

-İlk seçimler 1265 yılında yapılmıştır.

2 - 17. yy Doğal Hukuk Anlayışı:

-İnsanların temel hak ve özgürlükleri yer ve zamana göre değişmez ve devredilemez.

3 - 1776 Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi

4 - 1789 Fransız İnsan Ve Vatandaş Hakları Bildirgesi

5 - 1948 Birleşmiş Milletler

-İnsan Hakları Evrensel beyannamesini yayınladı.

TÜRK TARİHİNDE DEMOKRASİNİN GELİŞİMİ

1. Senedi İttifak (1808)

-Ayanlarla imzalandı.

-İlk kez padişahın yetkileri kısıtlandı.

2. Tanzimat Fermanı (1839)

-Herkes kanun önünde eşit olacak.(Müslim-Gayri Müslim)

-Kanun her gücün üstünde olacak.

-Hiç kimse yargılanmadan idam edilmeyecek.

-Vergiler herkesin gelirine göre toplanacak.

3. Islahat Fermanı (1856)

-Amacı müslümanlar ile müslüman olmayanlar arasında tam bir eşitlik sağlamaktır.

-Azınlıklara okul, kilise açma hakkı verildi.

- Eğitim ve bilimde, Avrupa'nın örnek alınması kararlaştırıldı.

4. I.Meşrutiyet (1876)

II.ABDÜLHAMİT (1842 / 1918)

5. II.Meşrutiyet (1908)

-II. Abdülhamit yerine, V. Mehmet Reşat geçti.

6. T.B.M.M'nin Kuruluşu (29 Nisan 1920)

7. Cumhuriyetin İlanı (29 Ekim 1923)

TEMEL İNSAN HAKLARI

1. Klasik Haklar (Koruyucu Haklar)

-Bireyi, devlete ve topluma karşı koruyan haklar.

-Yaşama hakkı

-Mülkiyet hakkı

2. Sosyal Ve Ekonomik Haklar (İsteme Hakları)

- Eğitim hakkı

- Çalışma hakkı

- Sendika kurma hakkı

- Grev hakkı

3. Siyasal Haklar (Katılma Hakları)

-Seçme ve seçilme hakkı

-Siyaset yapma hakkı

-Dilekçe (Bilgi edinme) hakkı

DEMOKRASİNİN TEMEL DEĞERLERİ

1.Özgürlük

Bireylerin herhangi bir baskı altında kalmadan seçim yapabilmesidir.

2. Eşitlik

Bireylerin yasalar önünde aynı statüde kabul edilmesidir.

3. Adalet

Bireylerin statülerine uygun muamele görmesidir.

DEMOKRASİNİN İLKELERİ

1. Hukukun Üstünlüğü

2. Güçler Ayrılığı (yasama-yürütme-yargı)

3. Çoğulculuk

4. Katılımcılık

5. Siyasi Partiler

-İktidar Partisi

-Ana Muhalefet Partisi

-Muhalefet Partisi

6. Seçimler

7. Sivil toplum örgütleri

-Gizli oy

-Açık sayım

-Genel oy

-Eşit oy

8. Laiklik (Sekülerizm)

-18. yy da Fransız ve Amerikan devrimleri ile büyük ölçüde uygulamaya geçmiştir.

DEMOKRASİ KÜLTÜRÜ İLE DEMOKRATİK SİSTEMİN İŞLEYİŞİ İLİŞKİSİ YÖNETİM BİÇİMLERİ

1. Monarşi

-Tek kişinin yönetimidir. Taht, kan bağıyla geçer.

2. Oligarşi

-Zengin azınlığın ülkeyi doğrudan veya dolaylı olarak yönetmesidir.

3. Aristokrasi

-Eğitimli, seçkin sınıfın yönetimidir.

4. Teokrasi

-Dini yönetim biçimidir.

5. Diktatörlük (Totalitarizm)

-Tek kişi, her türlü kanunun üstünde hareket eder.

-Muhafif gurupları baskı altına alarak ortadan kaldırır.

-Özgür düşünce yoktur.

6. Federasyon

-İç işlerinde serbest, dış işlerinde başkente bağıli devletler topluluğudur.

7. Sosyalizm

-Herkesin eşit olduğı, sınıfsız toplumdur. Ortak mülkiyet vardır.

8. Timokrasi

-Askeri yönetim biçimi

9. Demokrasi

-Halkın yönetimidir.

DEMOKRASİNİN UYGULANMA BİÇİMLERİ

A. Doğrudan Demokrasi

(Antik YUNAN /İSVİÇRE Kantonları)

B. Temsili Demokrasi

1-Parlamenter Sistem: (İNGİLTERE)

Mecliste %51 çoğunluğu sağlayan parti, tek başına iktidar olur.

Bir parti tek başına çoğunluğu sağlayamaz ise koalisyon hükümeti kurulur.

2. Başkanlık Sistemi: (ABD)

-Yürütme görevini halkın seçtiğı başkan ve başkanın belirlediğı bakanlar kullanır.

3.Yarı Başkanlık Sistemi: (FRANSA)

-Yürütme gücü devlet başkanı ile hükümet başkanı arasında paylaşılır.

4. Meclis Hükümeti: (İSVİÇRE)

-Güçler birliğı vardır. Ayrıca bir başbakan görevlendirilmez.

-Meclis ile yürütme kurulu görüş ayrılığına düşerse, kurul meclisin kararına uyar.

C. Yarı Doğrudan Demokrasi:

(İTALYA-İSVİÇRE)

1.Referandum (Halk Oylaması):

2. Halk Vetosu:

-Parlamento tarafından kabul edilen kanunun, halkın hareketiyle değiştirilmesidir.

3. Halk Teşebbüsü:

-Halkın istediği ama parlamentonun istemediği kanunun çıkarılmasını sağlar.

4. Temsilcilerin Azli:

-Seçmenlerin temsilcinin görevden alınması için baskı uygulamasıdır.

CUMHURİYET VE DEMOKRASİ AYRIMI

A. Cumhuriyet:

Yönetimin seçimler sonucunda belirlendiği devlet şeklidir.

KORE DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ

B. Demokrasi:

1.Hukukun Üstünlüğü

2.Güçler Ayrılığı(Yasama-Yürütme-Yargı)

3.Siyasi Partiler

4.Sivil Toplum örgütleri

5.Çoğulculuk anlayışı

6.Katılımcılık

7.Adil Seçimler

(Gizli oy / Açık sayım / Genel oy / Eşit oy)

8.Laiklik

II. ÜNİTE

İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ

İNSAN HAKLARININ ANLAMI

Tüm insanlara aittir ve bölünemez.
Geri alınamaz ve devredilemez.

AYRIMCILIK TÜRLERİ

1-Zengin / Yoksul

2-Efendi / Köle

3-Erkek / Kadın

4-Yerli / Mülteci

5-Kral(Soylu) / Tebaa

İnsanlar krala değil SENYÖR e bağlıdır. SERF(Köylü) SENYÖR ün korumasına karşılık vergi verir.

6. Anadil / Yabancı Dil

7.Irk (Etnik köken)

8. Dinsel Farklılık

9. Kültürel Farklılık

DEĞER YARGILARI

1 - Kişi Değerleri (Etik Değerler) / (Sevgi, Saygı, Dürüstlük, Cesaret vb.)

2 - İnsan Değerleri (Bilim, Felsefe, Sanat, Teknik, Siyaset vb.)

3 - Toplumsal Değerler (Eşitlik, Adalet vb.)

ETİK İLKELER

1. Sorumluluk 2. Hoşgörü 3. Sevgi/Saygı

İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ TAKİP EDİYORUM

1 - İşkence ve kötü muamele

2 - Adil yargılanmama

3 - Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını ihlal gibi konularda yaşanmaktadır.

MEDYA OKUR YAZARLIĞI

-Medyanın yanlış yönlendirmesinin etkisinde kalmamalıyız.

Malcolm X / ABD(1925 / 1965)

“Eğer dikkatli olmazsanız gazeteler sizin mazlumlardan nefret etmenizi, zalimleri ise sevmenizi sağlayacaktır.”

İNSAN HAKLARI VE TOPLUMSAL YAŞAMLA İLİŞKİSİ

-İnsan Hakları Evrensel bildirgesini birçok ülke kabul etmektedir.

-Ancak, hak ve özgürlükler toplumsal yaşama aktarılamıyorsa bir anlam ifade etmez.

İNSAN HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KULLANMA SORUMLULUĞU

ÜNİTE III

DEMOKRASİYİ YAŞAMAK

AKTİF VATANDAŞLIK

ÖZERK OLMAK

Toplumsal kontrol:

Toplumun davranış kalıplarının dışına çıkan bireyler için uygulanır.

-İkiye ayrılır.

1)Resmi Kontrol:

-Devlet uygular. -Hapis, Para cezası

2)Resmi Olmayan Kontrol:

-Toplum uygular. -Dışlanma, Ayıplanma

KARAR ALMA SÜREÇLERİNE KATILMAK

1- Oy vermek

2- Sivil toplum kuruluşlarına katılım

3- Kitle iletişim araçlarını takip etmek

KAZANDIRDIKLARI

1. Manevi haz

2. Özgüven

3. Ekip çalışması becerilerinde artış

4. Yeni arkadaşlar

BİLİNÇLİ TÜKETİM

1- Gıda

2- Kıyafet

3- Isınma

4- Kişisel temizlik alışkanlıkları

5- Geri dönüşüm

6- Korsan ürünler

EKO SİSTEM ve EKO SİSTEMİ BOZAN ETKENLER

1.Endüstrisitleşme

2-Aşırı üretim

3-Nüfus Artışı

4-Çevre kirliliği

DOĞAL FELAKETLER VE İNSAN FAKTÖRÜ

1-Deprem

2-Tsunami

3-Sel

4-Yangın

5-Nükleer tehdit

BİLŞİM ETİĞİ

ÜNİTE IV ÇEŞİTLİLİĞE ÇOĞULCU BAKIŞ

FARKLI KÜLTÜR VE DEĞERLERE SAYGI

1- Irk

2- Din

3- Dil

4- Milliyet

5- Kültür

- Giyim

-Yemek Alışkanlıkları

6-Cinsiyet: Biyolojik olarak bireyin türüdür.

Toplumsal Cinsiyet: Toplumun erkek ve kadınlara yüklediği roldür.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ (8 Mart 1857)

-ABD New York / 40.000 dokuma işçisi greve başladı.

-Polisin greve müdahalesi sırasında çıkan yangında 120 kadın işçi can verdi.

-Pozitif ayrımcılık ve Kadın kotası

-Dünyadaki mülklerin %98 i erkeklere aittir?

TOPLUM VE ORTAK DEĞERLER

1- Dil

2- Coğrafya

3- Tarih Birliği

4- Ortak Amaçlar

TOPLUMSAL YAŞAMA KATILIM

1- Yaşlılar

2- Engelliler

ÜNİTE –V

BARIŞ VE UZLAŞMA

KENDİMİZLE BARIŞIK OLMAK

- 1- İş birliği yapmak
- 2- İletişim kurma becerisine sahip olmak
- 3- Farklılıklara karşı hoşgörülü olmak
- 4- Ön yargı ve Ayrımcılığı reddetmek
- 5- İyimser olmak
- 6- Uzlaşma kültürüne sahip olmak
(Çatışmaları barışçıl yollarla çözmek)

ÇATIŞMA

- Anlaşamama durumunda ortaya çıkar.
- Kızgınlık, düş kırıklığı, küskünlük, üzüntüye neden olur.

Çatışmaya gösterilen üç farklı tepki:

1.Kaçma:

2.Şiddet:

Bir kişiye zorla isteği dışında bir şey yaptırmak.

3.Sorun çözme yoluna başvurma

ŞİDDET TÜRLERİ

- 1.Kadına yönelik şiddet
2. Çocuğa yönelik şiddet
3. Okulda şiddet
4. Sporda şiddet
5. Fanatizm
6. Mobbing
7. Siber Zorbalık
8. Terör

ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI KURUŞLARI

1.Birleşmiş Milletler (Bm)

ABD-NEW YORK

-II. Dünya savaşıdan sonra kurulmuştur.

-Temel amacı, anlaşmazlıkları çatışma boyutuna gelmeden ortadan kaldırmaktır.

2.Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi

ABD-NEW YORK

-Barışın sağlanması için barış gücü gönderme kararı alır.

Üç ana stratejisi vardır:

1.Koruyucu diplomasi:

2.Koruyucu askeri güç:

3.Koruyucu silahsızlandırma:

3.Uluslararası Adalet Divanı

HOLLANDA-LAHEY

-BM nin ana yargı organıdır.

-Amacı uluslararası uyuşmazlıkları çözüme kavuşturmasıdır.

4.Avrupa Birliği (Ab)

BELÇİKA-BÜRÜKSEL

5.Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)

İSVİÇRE-CENEVRE

-Amacı, çalışma yaşamında standartlar belirlemektir.

6.Avrupa Güvenlik Ve İş Birliği Teşkilatının (AGİT)

VİYANA-AVUSTURYA

-Amacı, devletlerarası iş birliği ve insan haklarına saygıdır.

7.Avrupa Konseyi

STRASBOURG- FRANSA

-İnsan hakları ve Hukukun üstünlüğü ilkelerini korumak

-Üye ülkelerin vatandaşlarının yaşam koşullarını daha iyi hale getirmek

8.Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)

STRASBOURG- FRANSA

-Dünya üzerindeki en etkili uluslararası mahkemedir.